

Títol	<i>Set experiències al Centre de Formació de Persones Adultes (FPA, popularment l'EPA)</i>
Noms/cognoms	Maria José i Santiago, part de l'equip directiu i docent del centre Vero, Jordi, Paco, Ludmila i Rose, alumnes
Temàtiques	veïnat, educació
Data i lloc de les entrevistes	Dijous 3 d'octubre i dimecres 4 de desembre de 2024, a la seu de la FPA
Publicació en Natzaretpèdia	Divendres 31 de gener de 2025
Equip entrevistador	Etnopèdia (Nelo Vilar, Laura Yustas)
Enllaços	Professorat: https://youtu.be/CZ6DdXGiSwc Alumnat: https://youtu.be/oMFOLXH_hlo
Extracte	https://youtu.be/UdWIAtG_VH8

Per apropar-nos a la història i a la vida actual de la nostra EPA, actualment FPA (Centre de Formació de Persones Adultes) hem parlat amb part de l'equip directiu i docent del centre: Maria José i Santiago ens conten la seua experiència, en un to que combina la gran estima per l'alumnat, la reivindicació de la millora dels serveis i la reflexió sobre l'evolució educativa. Després de la seua entrevista, ens formaren un grup de cinc alumnes perquè poguérem escoltar què en pensen des de l'altre costat. En este grup meravellós coneguérem a Vero, Jordi, Paco, Ludmila i Rose. Entre tots combinen una experiència molt completa perquè hi ha qui ha passat pel Graduat, pels cursos d'Alfabetització, per Espanyol per a estrangers, per Anglés, per Informàtica i fins i tot pels tallers de Filosofia o de Parlar en públic. També ens parlen de la ja veterana Associació d'Alumnes. En les dos entrevistes, que presentem ací en dos vídeos separats, és molt evident que la FPA aporta molt més que coneixements: genera comunitat, un espai de valorització de les persones, d'intercanvi, d'aprenentatge de valors, d'estima mútua. Igualment queda palesa la mancança de reconeixement per part de la Conselleria: no tenen un espai propi ni apropiat, el professorat no és fixe, no hi ha serveis bàsics com una consergeria... Així i tot, com sol passar al barri, és la lluita constant i la comunitat el que fa d'este espai un lloc enriquidor per a qui s'anima a apuntar-se. Per cert, la matrícula està oberta tot l'any!

Per la seua ubicació, parlar de la FPA és fer-lo sobre les reivindicacions per aconseguir el Centre Cívic, amb totes les dificultats que podeu consultar en la publicació [Lluita pel Centre Cívic i Social al barri \(des de 1976\)](#). També ens fa parlar inevitablement de la

reivindicació d'un institut al barri, ja que actualment la FPA és l'únic centre públic que dóna el certificat de Secundària, és a dir, de l'ESO.

Sinopsi

[En el primer vídeo] Maria José i Santiago (professorat de la FPA) ens parlen de la seua experiència com a docents al centre: dels seus serveis, les seues mancances i de la satisfacció de treballar amb el nostre veïnat (i amb bastants que es desplacen per arribar fins ací!).

[En el segon vídeo] Vero, Jordi, Paco, Ludmila i Rose (alumnat), ens parlen de la seua experiència traient el Graduat, aprenent a llegir i escriure, aprenent espanyol, anglés, informàtica, fent cursos de filosofia o compartint cafés i excursions amb persones del barri que no coneixien abans de matricular-se a la FPA.

Parla el professorat: Maria José i Santiago

Transcripció

Bueno, lo primer que vos presenteu, que digau qui sou i quin càrrec o què feu ací en la EPA... La EPA se pot dir?

Maria José.- Sí, sí, és l'escola de persones adultes. El nom és Centre de Formació de Persones Adultes, per això ara se diu FPA, Formació de Persones Adultes. Però s'entén més per lo de tota la vida, la EPA.

Claro, és popular.

Santiago.- El nom original era "Educación Permanente de Adultos", la llei del 73. D'ahí ve la EPA. Después passà a "Educació de Persones Adultes" i ara és "Formació de Persones Adultes".

Maria José.- No sé per què.

Santiago.- Sí, perquè és que lo d'educació... Bueno, en fi... el terme educació i formació no és exactament igual.

Maria José.- Jo sóc la directora, sóc María José i ja porte... sis anys. Porte més de sis anys de directora. I m'encanta [risses], perquè... la possibilitat de fer coses molt diferents, que en un altre centre està tot més... no sé, quadriculat, les normes, més reglat tot quan estàs amb menors... que ací que n'hi ha moltes opcions per fer moltes coses. I sobretot perquè la gent que ve, ve voluntàriament, i per tant estan molt agraïts. I això de que acabe la classe i "gracias profesora, gracias profesora"... Jo dic "pero, ¿gracias de qué?" [risses]. És molt bonic. És molt bonic. Sí. I Santiago...

Santiago.- Jo sóc Santiago, ja com vos he dit porte dèneu anys ací en esta escola i he fet de tot. Ara sóc secretari, he sigut director, he sigut tropa i... [risses]. He fet de tot, ací. I efectivament ja sóc molt... me coneix tot el barri, pràcticament.

La vostra formació és... perquè vosaltres doneu un poquet de tot. Vosaltres teniu formació de mestres?

Maria José.- No, bueno, a vore... Personalment jo sóc llicenciada en Biologia. Després aproví l'oposició de professora de Secundària de Biologia i Geologia, i en l'Escola d'Adults donem de tot. Lo que és traure's el graduat de la ESO només puc donar les meues assignatures de ciències naturals, física i química... les de l'àmbit científic:

matemàtiques... Però després els programes no reglats, o siga, que no són de la formació bàsica reglada, que són el Castellà per a estrangers, els tallers d'Informàtica, això tots podem donar de tot.

Santiago.- Tant si són de Primària com si són de Secundària. En les Escoles d'Adults hi ha personal de Primària i de Secundària, i efectivament l'única restricció està en l'últim curs de Graduat, que només poden fer-lo els de Secundària i cadascú la seua especialitat, i en la resta tots podem fer de tot. Clar, el Valencià i l'Anglès el fa l'especialista en Valencià i Anglès, però hi ha coses de tallers... la Primària... els tallers, el Castellà per a estrangers concretament en este centre que n'hi ha molt, molt, i no donen abast els de Comunicació, pues ho fem entre tots. Jo ací he fet Informàtica, Valencià, Castellà per a estrangers, Graduat, Alfabetització, dos mesos vaig fer Anglès també... [risses] ací fem de tot.

Maria José.- Clar, si tens el requisit lingüístic pots fer-lo també. I els programes formatius sense requisit lingüístic.

Santiago.- Sí, sí. És un poc... els companys d'institut, el que es para, és molt molt diferent als instituts, és molt més gratificant però a algunes persones els para per una banda l'horari, que sol haver alguna vesprada, de treballar de vesprada, i per altra banda el ser multitarea. O siga, fas de tot. A alguns els para perquè... "no, jo jo sé anglès, jo sóc d'anglès, no...".

Maria José.- Ademés en els instituts, en els col·leges, porten una programació tancada, llibre de text, tot. Ací no. Ací els materials els elaborem nosaltres, adaptant-nos a la població que tenim, perquè clar, cada grup que tenim són multinivell. Encara que s'intenta més o menys que siguen tots de... són multinivell, multicultural, persones que venen del fracàs escolar del col·lege, o persones que fa, no sé, deu, quinze o vint anys que no han estudiat i ara necessiten per a millorar o per a la jubilació tindre el graduat o... no sé [5 min.]. Hi ha perfils molt diversos, aleshores en un aula te pots trobar una varietat... I ahí no pots utilitzar un material concret, ahí has de tu elaborar i adaptar-te a la classe. És complicat.

I els usuaris... bueno, ja ho contaves, la quantitat de països que hi ha.

Maria José.- Ací enguany, per ara —perquè la matrícula està oberta tot l'any, és una altra diferència amb els col·leges, ací la matrícula està oberta tot l'any.

Santiago.- Sí, han passat dos persones ara que venien a matricular-se, a preguntar.

Sí, ixos despistats anaven ahí.

Santiago.- No, estem tot l'any rebent... [risses]

Maria José.- Aleshores, per ara, a dia d'avui tenim alumnat de trenta-sis nacionalitats sense comptar l'espanyola, clar. Sí, sí, això és complicat. Perquè, a vore, evidentment en Castellà per a estrangers, bueno, és explicar Castellà i no te penses que a tots lo mateix, però quan estàs per exemple en un Graduat o un Pregraduat que tens gent de països molt diversos, alguns sí que parlen castellà, en Sud-Amèrica i això, en altres no... perquè hem tingut alumnat que tampoc controlava molt bé el castellà per a traure's el Graduat, clar. I és complicat. I bueno, ja no et dic el Valencià, perquè també el tenen que estudiar-lo per aprovar.

Santiago.- Enguany entre els dos hi ha una brasilera i una de Uzbekistan. De Kazajistan.

Maria José.- ...i de diferents... i bueno, i de Colòmbia i de... de molts llocs. Lo que més n'hi ha són de fora, nous. Lo que més tenim en l'alumnat, també en el Graduat és nous.

Gent del barri de tota la vida també en tindreu, m'imagine.

Maria José.- En el Graduat... és que clar, en el Graduat sol ser gent més jove. Aleshores sí que en tenim del barri però són els menors, perquè ja hui en dia és difícil que gent que ha nascut aquí i ha estat escolaritzada aquí, és molt complicat... n'hi ha casos, i són els que ens arriben, que no tenen el Graduat o la FP bàsica; alguna titulació. Però sí que és veritat que ens arriben. Ixos són els petits espanyols que arriben, o del barri. Ve gent del barri i ve gent de fora del barri, vull dir... Molts ens pregunten: "¿para matricularnos tenemos que empadronarnos en el barrio?", i no, pot vindre gent de qualsevol puesto.

Perquè la EPA depèn...

Maria José.- De la Conselleria d'Educació.

Encara que açò és municipal.

Maria José.- Sí, l'edifici és municipal, però l'escola és de la Conselleria. És un problema... És un problema. Perquè [risses] l'Ajuntament, Serveis Socials municipals, este edifici és d'ells, necessiten espai, i estos espais són d'ells. I abans de la pandèmia estiguérem a punt d'anar-nos-en a un col·legi de Primària, d'Infantil i Primària, perquè necessitaven els espais per a Serveis Socials. I arribà la pandèmia i digueren: "no, no anem a ficar gent major amb xicotets...", no, amb el virus... I menys mal perquè les instal·lacions d'un col·le d'Infantil i Primària, les tauletes, les cadires per a la gent major no era la més adequada. Tampoc tenim conserge, aleshores les instal·lacions del col·legi, fer-nos càrrec com... sense que ningú vigile la porta, amb la porta oberta per la nit —perquè s'obriria quan el col·le tanca per la vesprada—, no tenim conserge, les escoles d'adults, no tenim personal d'administració tampoc. Ho fem tot els profes, els que ho fem tot: matriculació...

Santiago.- La granera si cal, també [risses].

Maria José.- Sí, netejar el balcó de tots els excrements de les palomes [risses].

Santiago.- Baixar el contenidor de paper al carrer... Canviar el paper dels secamans...

Maria José.- Tot ho fem nosaltres.

Santiago.- Ixos coses també.

Té una part bonica, també, pel que dies antes, que la gent et reconeix el teu treball... És una cosa molt humana.

Maria José.- Sí, sí. Els grups... els grups de persones, sobretot les més necessitades, que són les que... la gran majoria de les persones que venen aquí, la gran majoria són... perquè ho necessiten, perquè ho necessiten per a sobreviure, que són l'idioma o alfabetitzar-se. Són les més agràides, i és que és... molt gratificant. Sí, perquè si no fóra per ells la veritat, els problemes, les dificultats, els obstacles que hi ha són molts, són molts. Sí, sí.

Santiago.- Una cosa... clar, no vas a preguntar-ho perquè no se vos passa pel cap: esta escola se crea sense Graduat. O siga, bueno, quan se crea esta escola existia el Graduat

escolar, l'EGB, i el Graduat escolar se feia ací. Eran mestres de Primària, mestres d'EGB, professor d'EGB, lo que existia en aquella època. En la reforma de la ESO, el canvi del Graduat escolar al Graduat en Secundària, esta escola se queda en nivell de Primària, assoles. I estigué des d'aquell moment, que era el 2002 per ahí, fins a 2016 no ha donat titulació [10 min.]. Estaven, quan jo vinguí en el 6, estaven quatre mestres i lo que feien era preparar per a la prova lliure de Graduat, del Graduat de la ESO. I en el 16 pues, ho vaig a dir: quan entrà el Govern del Botànic, el primer any vingueren... a iniciativa de la Conselleria vingueren a dir "voleu fer graduat? —Sí". Mos enviaren professorat de Secundària i estem fent-lo des de 2016.

Maria José.- És important això perquè en este barri, en Natzaret, no hi ha escoles públiques... no hi ha institut. No hi ha institut públic, no hi ha ningun centre públic que done la ESO. No n'hi ha. Donen la ESO dos concertats, però de la pública no n'hi ha. No donen secundària. Aleshores des que ficaren ací en l'Escola d'adults la Secundària som l'únic centre públic en el barri que donem el títol de Secundària, la ESO. O siga que, això és important, quan es va ficar en este centre... Estem lluitant en el barri a vore si es fica un institut, però...

Santiago.- El solar està ahí [risses].

Maria José.- El solar està, però... Això és lo que està, el solar.

Formació d'adults, escoles com esta, n'hi ha a tots els barris?

Santiago.- En València en són, públiques —bueno, públiques, privades no n'hi ha, evidentment—, n'hi ha set, i estan distribuïdes físicament com poden.

O siga, ací ve gent d'altres barris.

Santiago.- Sí, sí, sí, i d'altres pobles també. De fora de la ciutat també en venen. Estan... mira, les adreces estan ahí, els codis...

Maria José.- Els centres estan... mira, en el Grau, calle José María Haro; la nostra, Natzaret; Font de Sant Lluís; en l'Alguer; la Malva-rosa; Parc de l'Oest; esta Reina doña Germana està en... Orriols?

Santiago.- En Orriols.

Maria José.- Sant Marcel·lí, i el Serrano Morales està en el Mercat d'Abastos.

Santiago.-Els barris són, mira, esta està en el Mercat d'Abastos, esta en Sant Marcel·lí, esta en Orriols; Parc de l'Oest i el CEED [Centre Específic d'Educació a Distància] estan per la zona Avinguda del Cid, l'Alguer està per la... per la plaça...

Maria José.- Entre Blasco Ibáñez i l'avinguda del Port, no?

Santiago.- Sí, la plaça esta de la... no m'ix ara el nom [al costat de la plaça Mestre Ripoll]. La Font de Sant Lluís està al costat de la Fonteta, nosaltres ací, i el Grau està per ací per la parada del metro d'Aiora. Hi ha zones, barris... o siga, no estan distribuïdes per barris, estan col·locades a on trobaren espai. Que normalment algunes estan en baixos, llogats, que de la neteja s'encarrega l'Ajuntament, altres estan en un institut i comencen quan tanca, quan tanca l'institut obrin. Aixina funciona este tema. Al contrari que els pobles, que ja hem comentat que en els pobles a tot luxe.

Maria José.- Totes estan en baixos de finques o en l'institut quan se'n va l'institut. Soles n'hi ha una que té la seua pròpia instal·lació, que és un antic col·lege i...

Santiago.- Parc de l'Oest.

Maria José.- Però no n'hi ha en tots els barris, no.

Vosaltres a part de treballar ací teniu activitat fora, vull dir, vos impliqueu en el barri, per exemple en el Consell d'Alumnes...

Maria José.- Sí, a vore, nosaltres no som del barri, però sí que s'impliquem però per l'escola sobretot. Bueno, i a nivell personal Santiago per exemple en lo del Port també... Però sobretot és per l'escola.

Santiago.- Poc.

Maria José.- Però sobretot és per l'escola i perquè el barri de Natzaret necessita la col·laboració de totes les entitat per a dinamitzar-lo i per a que estiga viu. Aleshores el Consell d'Alumnes, el Centre de Música i Dansa, el Arca, que tenim alumnes que els seus fills després van a l'Arca; el Centre Juvenil, i entre totes ens retroalimentem i ens ajudem també. Per exemple, del Centre Juvenil ens envien també ací persones, o d'ací que sabem que fan activitats allí que els interessen als nostres joves els enviem, o alumnes que veiem que seria útil perquè allí se poden traure a través de l'Ajuntament un titolet d'alguns cursos. Entre tots s'ajudem, se retroalimentem.

Això és militància, perquè vosaltres podríeu fer ací les classes i anar-vos-en a casa.

Maria José.- Sí.

Santiago.- Sí, però bueno, estes coses que fem estan relacionades també amb el que és l'escola.

Maria José.- Sí, sí, però és militància perquè...

Santiago.- A nivell particular...

Maria José.- Però a vore, hi ha escoles d'adults que se'n van... les seues hores i se'n van, i ací podríem fer el mateix [15 min.]. I ací ha hagut gent que també. Però lo que toca en este barri és implicar-se.

Després una cosa que no sabíem tampoc, hem arribat ací i hem dit: ostras. "Tallers de comunicació i cultura literària i audiovisual" i de "pensament filosòfic".

Santiago.- Sí, és que la normativa de la Conselleria estableix estudis acadèmics, per al que ve a estudiar per a traure el Graduat, i després té unes categories de Programes Formatius, que els classifica per lletres: la lletra E és per a Castellà o Valencià com a llengua estrangera; Informàtica i Anglès. La lletra B és preparació de proves lliures externes, Accés a la Universitat i coses aixina, i està la lletra J que és un sac ahí que hi ha de tot. Són els tallers.

Maria José.- Els tallers per a viure de manera creativa, d'esbarjo i temps lliure, i sí, això.

Santiago.- I ixos tallers estan en funció del profe que ve, perquè ací... Una altra cosa que no hem comentat: jo ja estic prop de la jubilació i sóc l'únic definitiu en el Centre, entones ací cada any... en este Centre en som set, i cada estiu estem sense saber qui estarà l'1 de setembre ací. Entones en funció de qui temps l'1 de setembre oferixes este taller, que hem d'oferir un o dos tallers d'estos per a estes persones, este perfil de persona que és del barri de tota la vida i que està implicà amb l'escola i que ja no

necessita Graduat ni necessita estudiar Castellà ni Anglès... Però vol estar en l'escola, vol fer escola. I estos tallers són per a estes persones.

Maria José.- I depén d'això, del perfil del professorat.

Santiago.- I enguany ha vingut Gabi que és de Filosofia i ha fet el taller de Pensament filosòfic.

Maria José.- El de Comunicació l'ha fet un periodista, perquè és un professor que és de formació acadèmica periodista, pues Comunicació audiovisual, literària i audiovisual.

Santiago.-El curs que ve, qui vinga pues...

Maria José.- El curs passat era un altre... no teníem el de Filosofia, teníem el de "Reptes per al món contemporani", una altra professora. Depén del professor que ve cada any... Això és una dificultat molt gran, perquè clar, no podem matricular fins que no sapigam en setembre el dia 1 qui n'hi ha i què pot donar. Aleshores encara que la matrícula... hi ha dos terminis de matriculació, uno que comença en juny, quan acaben les classes en juny, fins a juliol, i l'altre període comença en setembre. Nosaltres, clar, com no... Santiago és l'únic definitiu! Es que els demés... Jo sóc la directora, sé que tornaré, però els demés no se sap qui va a estar. És que ni la cap d'estudis, l'equip directiu tampoc no se sap qui va a ser.

Santiago.- Enguany a la cap d'estudis l'hem aconseguit recuperar el 10 o 12 de setembre. L'1 de setembre estava en una altra escola.

Maria José.- Clar, perquè no tenen plaça definitiva ací, aleshores és molt complicat. Això és una de les coses que si no fóra per lo que te comentava abans, per l'agraïts que són els grups, l'alumnat que ve, te plantejes dir: a vore, açò són tot obstacles, l'administració no es pren en sério açò, açò què és? No s'ho pren en sério perquè no hi ha professorat estable, ningú. Ara s'ha de jubilar Santiago: ningú serà professor d'este Centre amb plaça definitiva. No pots fer horaris, no pots matricular a la gent fins setembre, açò què significa? I et dóna un sentiment d'impotència que... si no fóra per la part positiva de la gratificació d'este alumnat, t'ho plantejaries. Després veus... això, el millor és entrar en classe [risses]. És el millor, entrar en classe cada dia, en la classe que tinc ara a les dotze i mitja, perquè és que... bueno, personalment ho disfrute molt. Això és ser mestre de veritat. Veus com absorbixen i com volen més i com t'agraixen. Perquè el demés ja veus, tot el que estem contant. L'espai físic, que no sabem, que mos volien tirar d'ací perquè... per això, perquè Serveis Socials necessitaven espai; és normal, però a on se n'anem? Fins a l'espai físic estem que no sabem, l'any que ve ja vorem.

Santiago.- És que l'espai físic, quan este edifici es va fer era un centre per al barri, un centre cívic per al barri. I l'Ajuntament entonces tenia... no sé què tenia exactament, però poc a poc ha anat creixent l'espai dels Serveis Socials, que és necessari, clar, si al principi estaven tres o quatre persones ara en són una vintena. I van ocupant, van ocupant. I han anat expulsant a institucions i associacions del barri, expulsant-les de l'edifici. Ja quedem... els jubilats, l'Associació de Jubilats que estan en la planta baixa, i l'Escola [20 min.]. Però ací estava totes les associacions culturals i institucions del barri quan es va fer l'edifici estaven ací. I quedem nosaltres.

Volíem preguntar-vos, encara que és una altra cosa, què va passar en el coronavirus? Estem historiant-lo un poquet... perquè és algo històric.

Santiago.- Ací pues res, ixe curs havíem acabat en...

Maria José.- Ixe curs és quan ens anaven a canviar, ixe curs és quan ens digueren: "hale, a l'Ausiàs".

Santiago.- Sí, fora d'ací.

Maria José.- Que ja vorem.

Santiago.- Se paralizà, allò se paralizà i ací continuem.

Maria José.- I vingué la pandèmia i enseguida des de Conselleria ens digueren: "no se n'aneu, no se fa res, perquè és un perill anar gent major amb xiquets, i no. No hi ha condicions". I des d'ixe moment estem ací. Què passà? Les classes online. I des d'ixe moment s'ha fet... es donà una empenta enorme a tot el que és donar la classe online, eines i ferramentes de plataformes digitals. Que ara ja no podem... ara ja les hem integrat en el nostre Pla Digital de Centre com una cosa normal. Ara ja és normal, i a més, en el nostre Centre està dins, és obligatori, està dins del projecte educatiu de Centre utilitzar les plataformes estes digitals com a recursos per a les classes, encara que no són online les classes, són presencials, però els materials, què fem? Ahí ho pengem. Algunes activitats, deures, per a que les puguen fer aixina, tant en les hores de classe com si algú no ha vingut les pot fer després en casa. Que per a l'educació d'adults ve molt bé perquè n'hi ha gent que per... que se li ha posat el bebé malet, el fill, els pares han ingressat en l'hospital, el treball... "ara he trobat treball, dos setmanes, no vinc, després torne". Pues les classes no se les perden com abans, que si no venien... Així més o menys saben què s'ha d'anar fent, o siga que tingué la part positiva, la pandèmia.

Santiago.- I físicament estigué tancada l'Escola com totes les escoles. O siga, des de març, en febrer acabà el curs pues...

Maria José.- Va ser un any difícil.

Santiago.- Quan ja mos dixaren eixir de casa a nosaltres pues veníem uno, ací a fer coses, però soles uno de nosaltres. A final de curs, els de l'equip directiu. Res més.

Maria José.- I va ser difícil, va ser difícil perquè clar, no teníem ... els professors no estàvem acostumats a treballar online.

Santiago.- Ni els alumnes.

Maria José.- Ni tampoc teníem molt desenvolupà la plataforma Aules, que és la que utilitzem online, que als instituts ja se gastava però ací en adults encara no. Aleshores va ser complicat treballar per correu electrònic bàsicament...

Santiago.- I era soles amb els de Graduat, mantinguérem l'activitat només amb els que estaven amb el Graduat.

Maria José.- Correu electrònic i videoconferències.

Santiago.- Perquè clar, alfabetitzar des de casa amb l'ordinador és complicat [risses].

Maria José.- Perquè damunt el nostre alumnat no tenia els medis digitals ni accés a Internet.

Santiago.- Ara ja, mira, la tinc ací precisament, açò ara utilitzem les plataformes digitals i tenim una alumna que no té ordinador en casa ni tableta. Pues esto està des de la

pandèmia, tenim vint d'estes ací per a prestar. Per a prestar a alumnes que no... Per la bretxa digital.

Maria José.- Però gràcies a la pandèmia.

Santiago.- Des d'aquell moment, sí. Bueno, arribaren al curs següent, o siga, durant els mesos de confinament no les teníem, arribaren després.

Maria José.- Però ja en previsió... Clar, és que si passa algo paregut, clar, com no se sabia encara com anava a evolucionar la cosa, si tornaven a tancar que estigueren tots preparats i l'alumnat que no tenia medis poder tindre. Sí, sí, va ser un any raro, difícil, però mira, de tot s'aprén i de tot... com evolucions, t'adaptes i millores.

*

Parla l'alumnat: Vero, Jordi, Paco, Ludmila i Rose

Transcripció

Bueno, primero es que nos digáis quiénes sois, cómo os llamáis... para que aparezca...

Rose.- Yo Rose.

Jordi.- Rut?

Rose.- Rose.

Jordi.- Rut con "t".

Rose.- No, Rose, como Rosa pero en inglés es Rose.

Vero.- Mola.

Rose.- Yo estoy en el alfabeto, estoy aprendiendo cómo se escribe, leer y eso. Entonces...

Claro. ¿Nos puedes decir de dónde vienes?

Rose.- De Ghana. Soy de Ghana.

Un país maravilloso.

Ludmila.- Soy Ludmila. Sí.

Jordi.- Un nombre precioso, tú.

Ludmila.- Gracias. Naceu en Letonia y hace quince años estoy aquí en España. Me gusta aprender y mejorar mi español, por eso yo estoy aquí estudiando.

Paco.- Jo em diuen... bueno...

En valencià si vols.

Paco.- Em diuen Paco i vaig vindre ací... bueno, sóc del Cabanyal i ja vinc a Natzaret assíduament des de l'any 2006 que vinc. Però no a l'escola, al Centre de Música i Dansa, al cor. I bé, quan em vaig jubilar em va proposar Jordi... que l'escola esta estava molt bé i jo volia aprendre anglés. Me vaig matricular en anglés i a varies coses ja des d'aleshores des del 2017, des de gener de 2017 vinc ja tots els anys.

Parlaràs un anglés ja fluït! [risses]

Paco.- Jo no tinc molta fluïdesa en l'expressió, però bé.

Jordi.- Bé, podríem fer l'entrevista en anglés.

Paco.- Ja tinc... Ja domine un poquet el anglés.

Jordi.- Ah, jo! Bé, jo quan me vaig jubilar...

Ens dius qui eres?

Jordi.- Jo sóc Jordi, el Jordi. I quan em vaig jubilar també ho vaig tenir molt clar. Aquí hi havia... com a "persones adultes" jo dic "ahí jo quepo". I me vaig apuntar a... informàtica i anglés. Sí. I després el Paco me va convèncer perquè m'apuntés a un taller. I ara estic en aquest taller i en un altre de Filosofia, que en este pueblo lo tenemos todo [risses]. Y tú también, lo que pasa que últimamente...

Vero.- Yo últimamente no puedo, pero bueno.

Jordi.- Bueno, i això, ja n'hi ha prou, no?

Sí, ara continuem una miqueta.

Vero.- Vale, pues yo soy Vero. Soy Verónica, todo el me dice Vero. Llevo viniendo aquí a la escuela con éste es mi tercer año. Me empecé a sacar el Graduado de la E.S.O. y este año me he apuntado para hacer un poco de inglés, informática y tal. Soy uruguaya, lo que pasa es que me vine muy pequeñita a España, a los dos años, tengo cuarenta...

Acento cero.

Vero.- Acento nada. Pero bueno, a mí el rollo... pues eso, que cada uno sea de un sitio y tal... a mí eso me atrae mucho. Porque bueno, siempre me he sentido muy cincuenta-cincuenta, de los dos sitios. Entonces pues eso, que sea una escuela donde hay gente de todas partes, de todo tipo de culturas... que tenemos edades muy dispares, porque yo he tenido compañeras de dieciocho años y yo cuarenta, entonces pues mola, enriquece mucho, ¿vale? Está guay.

¿Y qué estudias tú aquí?

Vero.- Ahora estoy haciendo el taller de Filosofía, inglés e informática.

Jordi.- ¡Y no veas cómo filosofa!

Vero.- Charro... por los codos.

Jordi.- Es verdad, te echamos de menos el día ése que no...

Vero.- Ya, es que...

¿Y vivís en el barrio? Bueno, tú vienes del Cabanyal.

Paco.- Sí.

¿El resto vivís aquí?

Jordi.- Sí.

Rose.- Sí, yo sí.

Ludmila.- Y yo también.

Vero.- Yo ahora ya no. Me he mudado hace poco, pero yo vivía aquí al lado, en la calle Mayor. Y llevaba viviendo aquí en Nazaret ocho años. Estuve ocho años viviendo y, bueno, se está bien en Naza. Naza mola.

¿Vas a seguir viniendo ahora que estás...?

Vero.- Pues sí, pretendo seguir viniendo, lo que pasa es que este mes pues eso, me ha venido muy justa la vida [5 min.] [risses].

Algunos sois veteranos, o sea, lleváis tiempo ya, no sé cuánto tiempo...

Rose.- Sí, yo estoy aquí casi veinte años.

¡Casi veinte años! Pero, ¿y en la escuela?

Jordi.- En España.

Vero.- En la escuela, en la escuela.

Rose.- Ah, en la escuela no. Hace un año que yo empiezo aquí. Pero vivo en Nazaret hace veinte años.

Eres de aquí, vamos.

Rose.- Sí.

Ludmila, ¿cuánto tiempo llevas tú aquí en la escuela?

Ludmila.- ¿La escuela? Más o menos cinco o seis años. Yo paso... a mí gusta estudiar, yo toda la vida [risses]. Para aprender más, me gusta y ya está. Sí.

¿Y qué estudias?

Ludmila.- Hago B1, castellano. B1, sí.

La escuela de adultos engancha un poquito, o sea...

Vero.- Yo creo que sí, porque... es un entorno donde te sientes... por lo menos yo me siento bien. Bueno, yo tengo una patología y normalmente me cuesta bastante encontrarme bien en los sitios, en cambio aquí desde el primer momento... lo que son los profesores, como María... las dos María Josés, Xavi, Santiago y tal, que son los que más fijos están, por lo menos a mí me lo pusieron muy fácil. Entonces, claro, te sientes a gusto. Los compañeros, la mayoría, no tienes problema con nadie. Y eso pues facilita mucho las cosas. Y es como... buah, me apetece ir.

Rose.- Sí.

Vero.- Me apetece, aunque sea pues una horita, aunque tenga que ir corriendo o aunque deje cosas pendientes... No sé, para mí llegas aquí y es como, buah, es mi rato libre. Mis obligaciones se quedan fuera y sí, vale, estás estudiando... ahora por ejemplo yo es algo menos serio, porque claro como me saqué el Graduado pues te lo tienes que tomar un poquito más en serio, pero aún así es guay. La palabra es esa: guay. Porque te sientes bien.

Entrevistamos primero a María José y a Santi, claro, es una militancia por su parte.

Vero.- Sí.

Jordi.- Claro.

No hacen sus horas y se van.

Vero.- No, no, no, para nada.

Se quedan en el barrio, participan en temas de...

Vero.- Sí, María José está metida en grupos de mejora del barrio, como lo del instituto para los nenes... Y cosas de ésas. Y a ver, yo creo que ellos se implican mucho y es muy de agradecer.

Sí, es un nivel educativo...

Vero.- Brutal. Porque no te enseñan sólo el abecedario. Ellos se implican y te ayudan, te recomiendan, te aconsejan y, yo qué sé, te lo ponen muy fácil. Y María José Mestre, que es la de matemáticas, que dices "buah, matemáticas...", te lo pone súper fácil. Y dices, ostras, si yo decía: "no, no, matemáticas no, física y química tampoco... –con Del Olmo–" y ellas te lo explican de una manera que no sé, es fácil. Y yo era de notas pésimas en el cole, ¿eh?, pero pésimas. Y aquí he sacado mejores notas.

En vuestro caso... en el vostre... sou més jubilats que veniu a... no sé si és així o...

Jordi.- Més jubilats?

Vull dir que no teniu una necessitat professional.

Jordi, Paco.- No, no.

Jordi.- No, que nosaltres estem, pues eso, pa que no s'anquilosen las neuronas i perquè lo d'aprendre fins al final i... Clar que sí.

Vero.- Aprender es bueno.

Jordi.- Boníssim, boníssim. Te mantiene activo y con la mente abierta...

Paco.- Lo de vindre a classe sense un temor a fallar és una cosa molt gratificant perquè... I després ací n'hi ha molta varietat de gent, racial i social, i és divertit perquè compartixes vida amb ells i t'enteres de la vida i de que són persones... no són immigrants són persones, i ací s'han fet festivals de Nadal que han portat menjar de tots els llocs del món i ha estat divertit perquè cada u ha portat el típic menjar de casa, però d'ací, d'Àfrica, d'Amèrica, de Rússia, de Letònia, de tots els llocs. I ha estat molt divertit. Cançons inclús, i ha estat molt xulo [10 min.]. I després també amb lo que dèiem abans del Santi i de María José... de la directiva del centre, ha participat en el barri en campanyes de conscienciació ciutadana, de les caques de gossos, dels escocells que estiguen nets... Jo recorde una campanya que va estar molt xula perquè eren com si foren paletes amb cartells... Això va estar molt genial. I pintades en els d'això "que el barri és teu", i que la gent s'ha conscienciat. I bueno, i bé. I molts xavals que vénen pues això, que tenen el Graduat i ja poden mamprendre una vida activa laboral i és un altre xaval que té l'escolaritat i ja està, està molt bé. Té mancances l'escola, perquè per eixemple si el local fora que poguera usar-se a jornada completa, de matí i de vesprada, tindria molta més gent. Lo que passa que la limitació d'horari pues... Las ocho horas condicionan porque reduces la matrícula. Però bueno, aixina i tot l'escola funciona molt bé i estic molt content d'haver vingut. Jo tinc escoles propet de ma casa i ja no me'n vaig. I tinc amics allí que saben que estic rebent classe ací, i bé, pues m'estime més quedar-me ací. Ara ja me quede, sí. Jo no canvie açò per les escoles que n'hi han allà a l'atra banda del riu [risses].

Vero.- Aquí se está bien.

Paco.- I jo sóc del Cabanyal des de vàries generacions, som d'allí. Me trobe ací a gust i vinc ací. En fi, ja he parlat massa [risses].

Jordi.- Que parle Ludmila.

Vero.- Claro.

Jordi.- Ludmila, tú, cómo te encuentras.

Ludmila.- Yo aquí soy feliz, a mí me gusta mucho estudiar. Me gusta esta escola porque cuando llegué en España yo no puedo ni hablar ni escribir ni leer español, nada, cero. Sí, sí. Y ahora bien, más o menos puedo leer, puedo escribir, puedo todo.

Paco.- Eso es mucho.

Ludmila.- ¿Y tú, Rose?

Rose.- Sí. Yo... como mi país no he podido ir a escuela de pequeña, entonces cuando vine aquí, incluso vivía aquí, yo no sabía que hay escuela de mayores. Entonces un día un amigo me explicó que aquí hay una escuela de mayores y me vine a apuntar. Pero me gustó mucho, los profesores son... pero maravillosos. Sí. Ya sé que... yo emociono porque...

Ellos también, ellos también, ¿sabes?, porque... por lo que decíais del espacio, este espacio es un desastre, ellos no tienen su plaza aquí, entonces están que no saben... Entonces...

Rose.- Claro, entonces hacen estar muy a gusto. Y yo... cuando vienes estás nerviosa, ¿sabes?, no sabía escribir ni leer, pero ellos hacen que tú estás muy a gusto para aprender, hacer cosas que no... no sabía. Porque además los compañeros y todo... ellos también tienen sus problemas y... lo mismo que estoy pasando yo, pero igualmente ellos cuando vienen están a gusto, porque ayudamos unos a otros, porque los profesores son buenos con nosotros, no importa que tú eres negro o blanco o... tratan todos como igual. Entonces a mí... mi parte a mí me gusta aquí estudiar y todo eso. Y además yo hablo un poco bien español porque los niños... sí, los niños me enseñan y todo, y les gusta estudiar también. Incluso uno está empezando el cole aquí, en casa estudia, intenta aprender un poco. Entonces yo... no es fácil, pero estoy muy a gusto aquí, muy a gusto.

Los profesores nos decían que ellos están a gusto por vosotros, porque hay muy bueno rollo.

Vero.- Hay muy bueno rollo.

Rose.- Sí, y además ahí tienes tus problemas... pero cuando llegas aquí te olvidas muchas cosas [15 min.]. Porque te diviertes, cuando tus compañeros se ríen y hacen muchas cosas, entonces me encanta, me encanta aquí. Son buenos.

Vero.- Además son súper polifacéticos, igual... es verdad, te enseñan a escribir y tienen toda la paciencia del mundo, que te enseñan algo más complicado y tienen la misma paciencia. Le da igual que tú tengas menos base que que tengas más, y con eso... es de valorar porque su paciencia es casi infinita.

Rose.- Sí, son buenos.

Vero.- Y eso pues oye. Pues eso, no sé, a mí me mola.

Jordi.- Una cosa, enganxant amb lo que diu Rose, bueno, lo que diuen tots, de que hi ha bon rotllo, perquè... Una cosa que a mi me va... Bueno, el Paco estava en el taller este de... com se deia? "Parlar en públic", que ho fa un professor que havia estat periodista, i tot el tema de comunicació li va molt, me va enrotllar el Paco a que m'apuntara al curs, i m'encanta en el sentit de què és un espai, aquest taller en concret, però jo crec que és generalitzable a tota l'escola, a on podem parlar persones de diferents mentalitats, de diferent pensament, i això no es troba. O siga, altres espais del barri això no ho tenen, si estàs en un puesto ets de dretes i si estàs en un altre ets d'esquerres, i en canvi aquí no, aquí nos podemos tirar los trastos més d'una vegada...

Vero.- Pero con serenidad y educación.

Jordi.- Sí, no, bueno, i cridant també, però bueno, però que hi ha un ambient, diguéssim, de reconciliació, i de passar per damunt de la brega... I això jo crec que és un valor específic d'aquest centre, vull dir... I jo per això ho recomano molt, eh, Paco?

Vero.- Yo creo que ellos también nos enseñan eso, que... a ver, que pues eso, cada uno es de una idea, pero nos enseñan a escuchar a los demás. Porque yo puedo pensar en naranja y ella en azul, pero vamos a ver, la dos seguramente tendremos algo de razón y las dos seguramente tendremos algo de errado. Entonces, claro, ellos nos enseñan a... "no pasa nada, es diferente a ti, todo es válido", y eso pues oye, es una cosa que luego a la hora de la verdad, cuando sales a la calle... te vale para muchas cosas. Sobre todo para evitar discusiones [risses].

Jordi.- O a encajarlas bien.

Vero.- O a encajarlas bien... las cosas. Porque, claro, es algo que en otros sitios no te enseñan. Un poco... no sé si sería comportamiento o cómo llamarlo, no encuentro la palabra para definirlo. Pero sí, a aceptar las cosas cómo son, y las diferencias.

Jordi.- I bueno, ja ho han dit, però una cosa pa mi espectacular és la... que tampoco se da en otros espacios, és la multi... todo. Multitodo. Multiético, multiracial... bueno, multitodo.

Vero.- Multicultural... pero es que aquí es multitodo: somos de todas las edades, de todas las culturas, de todas las ideas, de todas formas, tamaños y colores [risses]. Es verdad, eso mola mucho.

Jordi.- Bueno, y lo que se intenta en la asociación... Hay una asociación de alumnos, y lo que se intenta es... Bueno, ya hace mucho tiempo que existe. Últimamente quizás está un poco más activa. También siendo realistas...

Paco.- Desde que estás tú.

Jordi.- Molt bé [risses]. Què va, què va...! Això no és veritat.

Paco.- Jo me n'he eixit.

Jordi.- No, no, espera't, esperat', t'has passat, tio! [risses]. Qui ha mantingut l'escola ha estat un professor, en concret el Santi. I encara hui ell porta molt de pes de l'escola, col·labora, per no dir que... bueno, molt. I això també és un espai interessant per

fomentar la interculturalitat [20 min.]. O la... sí, la inter. No la multi sinó la ínter. I, bueno, per ahí estem, lo que passa que...

Vero.- Con la asociación hacemos excursiones, que eso mola mogollón... El año pasado fueron al Salto de la Novia, a Navajas. El anterior a Anna, que son espacios súper bonitos que de otras maneras pues igual no puedes ir.

Paco.- Y otro año a Bocairant, que jo no aní.

Vero.- Yo no, es que recuerdo esos dos años, yo antes no estaba. Hemos ido a museos, a San Miguel de los Reyes, al Museo de la Seda...

Paco.- Jo he fet una ruta turística per València...

Vero.- También, varias veces. Entonces...

Rose.- A algunos sitios que tú nunca irías ahí o nunca vas a ir ahí, pero ya lo conoces, muchos sitios que ni siquiera...

Vero.- No irías, por lo que sea. Porque por ejemplo... la iglesia, cómo se llama, la que está en la calle Caballeros, que sube...

Paco.- Sant Nicolau.

Vero.- Eso. Yo paso por ahí, no sé, paso un millón de veces. Vivo cerca y cuando salimos a pasear muchas veces pasamos por ahí. Y nunca... Pues eso, pasaba de largo. Y más por una iglesia yo [risses]! Pero bueno, el caso es que dijeron y dije, bueno, va, pues sí, voy a ir, por ver algo diferente. Y la verdad es que me quedé impactada porque es un sitio muy bonito, es digno de ver, la verdad. Para irte al fin del mundo a ver algo teniéndolo... a diez minutos de mi casa.

Paco.- Ésa es... eso es.

Jordi.- Eso es, eso es.

Vero.- Pues te quedas aquí, ves primero lo de aquí y luego ya si te lo puedes permitir pues te vas donde quieras.

Paco.- Exacto.

Vero.- Pero teniendo tantas cosas chulas cerca.

Jordi.- Sí, que no se conocen.

Vero.- Que no se conocen, claro.

Jordi.- Es terrible.

Vero.- Y divertido porque cuando vas a las excursiones, a ver, siempre vas con alguien que tienes más afinidad, eso es de ley, todos somos así, pero cuando estás en el sitio siempre con alguien interactúas un poco más, con alguien que normalmente pues no tienes en clase, por ejemplo. Y vas conociendo más gente. Porque por ejemplo ella y yo vivíamos en los mismos bloques, en el mismo pasaje.

Ludmila.- Sí.

Vero.- Yo en el D y creo que tú en el C. O... no sé. Y pasábamos y nada, pero desde que...

Ludmila.- Yo el B.

Vero.- Tú en el B y yo en el D.

Ludmila.- Y no hablamos porque no conocemos y ya está.

Vero.- Es normal, es una vecina en la calle. Pero luego ya cuando empecé a venir a la escuela yo la veía, ella me miraba y nos mirábamos como diciendo "yo te conozco". Y ya empezamos "hola, hola", y nos quedamos con el hola, que tampoco hemos avanzado mucho más, pero por lo menos... no sé, yo creo que salir a la calle y que alguien te mire, te diga hola y te regale una sonrisa... a mí por lo menos me da un chute de energía.

Rose.- Sí.

Vero.- Y yo intento hacerlo a los demás por lo mismo, para dar un chute.

¿Crea comunidad la escuela?

Vero.- Sí, mucha.

Rose.- Sí.

Ludmila.- Sí.

Rose.- Mucho. Y no es todo clase... vienen los mayores, que ellos ni siquiera en casa tenían alguien que hablar o... pero cuando vienen aquí hablan muchas cosas, la problema que tienen, uno que ya están echando de su casa... estamos animándola y haciendo... es como una familia. Ella está mejor, para decir... tú sabes algo, puedo ayudarla o... Sí, entonces es algo que es bueno, es muy muy bueno. Sí, muy bueno. Porque yo antes no sale, no tengo amigos, incluso vivía aquí casi veinte años no tengo amigos, sólo mis hijos y mi marido, pero desde que empecé en el cole aquí un año ya tengo... a veces tomamos café, salimos y hablamos mucho, cosas que a veces tú estás muy preocupado o pensando... pero te habla y te hace bien, es muy bueno. A mí me gusta aquí, no sé los demás, pero a mí... me gusta.

Vero.- Yo probé una escuela de adultos hace muchísimos años, no era ni mayor de edad. Porque bueno, yo como empecé con la E.S.O., yo fui el primer grupo de la E.S.O. entonces me obligaron, la ley me obligó a apuntarme al instituto. Yo cumplo años en diciembre, entonces yo me apunté al instituto, fui tres clases, todo hay que decirlo, estaba siempre por ahí, y bueno, en cuanto cumplí los dieciséis lo dejé y en enero me apunté a una escuela de adultos. Sí que es verdad que, a ver, estaba muy bien y tal y, a ver, no es lo mismo tener diecisiete años que cuarenta. Ni de coña. Era en la avenida de la Plata, se llama Talella el centro **[25 min.]**. La verdad es que sí que estuve muy a gusto y tal, pero vamos, ahí saqué cuatro o cinco amigas para irnos de golfería... [risses] y ya está. Yo creo que la diferencia la marca la edad también. A ver, es que no tiene nada que ver. Lo que sí que he sacado, por ejemplo, de ver gente más joven, que sí que me ha gustado, por ejemplo yo tenía dos compañeras, una tiene ahora veinte, la otra diecinueve, son Saiza y Sauira, y ver la diferencia de alguien que de verdad quiere hacer algo, tiene un propósito, y ver cómo hay gente joven que sigue teniendo la voluntad de decir... porque yo no la tenía, pero para nada, yo quería trabajar y ganar dinero. Pues ellas no, ellas quieren estudiar. Sauira está haciendo un ciclo ahora de grado medio, al final Saiza se ha quedado colgada, pero está viniendo aquí a clase. Y bueno, por lo menos las veo que... como la gente dice tanto "es que la juventud, es que la juventud...", bueno, pues yo por ejemplo estas dos chicas las veo que no, o sea

que ellas siguen ahí pico y pala. Y por ejemplo Sauira lo tiene complicado porque es paquistaní, lleva creo que cuatro años en España o cinco, y aún así el idioma pues evidentemente... el urdu no tiene nada que ver con el español. Es muy difícil. Pero ella es... no sé, es admirable. Y eso... ver la diferencia de... pues lo que decíamos antes, las edades, los compromisos y todo eso, es muy interesante.

Porque vosotros qué nivel de estudios... Ludmila, por ejemplo.

Ludmila.- ¿A mi país?

Qué estudios tenías tú.

Ludmila.- Lo último, Universidad de Moscú. Soy economista.

Jordi.- Guau, ¡el curso de economía... que tenemos que montar!

Ludmila.- La Universidad de Moscú, sí. Cinco años.

Pues tenías que dar clase aquí también.

Jordi.- Claro, un taller, un taller.

Vero.- Un taller y así por lo menos yo llego a fin de mes.

Jordi.- Ludmila, ya lo hablamos.

Vero.- La economía es muy difícil.

Ludmila.- Para mí, por ejemplo, muchísimo gusta matemáticas. Matemáticas es lo mío y escribir... esto no es lo mío.

Vero.- Yo soy más buena con las letras...

Ludmila.- A mucha gente no le gustan las matemáticas, pues a mí sí.

Vero.- Hombre, no es que no me guste pero... Soy lo justico, que se dice, no soy ni muy hábil ni muy torpe [risses].

¿I vosaltres quin nivell d'estudis teniu, si se pot...?

Jordi.- Home, el Paco és un llicenciat... Bueno, digues, digues.

Paco.- Vaig estudiar electrònica de jove, Maestria Industrial, i als quaranta anys me matriculé en la Universitat de València, sóc llicenciat en Història.

Vero.- Qué chulo.

Jordi.- I jo no sóc llicenciat en res, per a la vida més o menos.

Vero.- Estamos ahí.

Jordi.- No, però sí que havia estudiat coses i tal. I bé, en prou que ho havia deixat, vaig estar treballant en moltes coses diferents.

Paco.- Jordi té un alt nivell cultural.

Vero.- Sí, sabe mucho. Sabe mucho Jordi.

Jordi.- Sí... sé mucho... [risses]. Una cosa que m'assembla molt interessant de lo que diuen és el tipus de professorat que hi ha aquí. Però jo que estic a l'Associació de Veïns i hem seguit la vida de l'escola des de sempre, crec que sempre hi ha hagut equips de professors molt entregats.

Paco.- Molt bons.

Jordi.- I això... però parlo de fa trenta anys. O més. Trenta-cinc crec que porta l'escola o una cosa així, i una cosa que me sembla és que aquesta escola, i com aquesta suposo que altres d'adults, podrien ser un referent per canviar el model d'escola. Vull dir, afavorir un model d'escola més arrelat i més centrat en les persones, lo que ha dit Vero i lo que diu Rose i... és totalment... Sí, digues.

Paco.- Sí, jo vaig a puntualitzar una cosa. És que ací no n'hi han pares en el Consell Escolar [risses] i no intervenen en la llavor dels mestres, que els pares condicionen molt la... **[30 min.]**.

Jordi.- Tens raó, tens raó.

Paco.- De veritat, eh?

Jordi.- Ieh, que sí, que sí, no dic pas que no. Estic dient de salvar este escollo.

Paco.- Però pa que parlen estes persones.

Jordi.- No, jo ho dic perquè, fixa't, de l'Associació de Veïns sempre ha hagut gent que ha estat molt en contacte amb... jo no, no havia estat en contacte amb l'escola, però n'hi havia una persona que cada any venia aquí a la... la Catalina. Jo això ni ho sabia, m'ho va dir el Santi. Cada any venia aquí a demanar els papers per fer buzonadas. Vull dir, una cosa molt guapa, no? Vull dir, una... Una activitat totalment...

Paco.- Bueno, està parlant d'una dona.

Catalina, la coneixem.

Paco.- [Catalina Socías](#), que ha sigut el promotor del barri. La persona que... tot lo que feia, no ho donava a entendre, jo no ho sabia que venia ella, però s'ha mogut pel barri com no ho ha fet ningú. Ha estat reconeguda per un sector però denostada per un altre. Sí, perquè lo que passa quan te posiciones políticament... te crees molts enemics i ací desgraciadament n'hi ha una arrel, conservadora no, més que conservador, molt fort. Però bueno, esta persona és... Si hi haguera que fer-li un acte social del barri tindria que haver sigut a esta dona, perquè ja te dic, en tots els puestos era com deia Sòcrates: un tábano. Allí estava ella a posar la seua...

Vero.- Igual ella fue la que fue la semilla de que fuéramos más tolerantes con las ideas de los demás. Se lo vamos a dar a ella, no sé. Sería bonito.

Paco.- Pero a no callarte nunca.

Vero.- No, a no callarte, a luchar, seguir adelante, pero respetando.

Paco.- Y... yo estoy aquí, pero aquí acaba tú...

Vero.- Claro, mi libertad termina donde empieza la tuya.

Paco.- No tiene por qué terminar, pero...

Vero.- Bueno, eso sí...

Bueno, si queréis decir alguna cosa más...

Vero.- Pues yo que estoy súper agradecida a todos los profesores que han pasado por mi vida estos tres años, porque desde la primera más revolucionaria, Alba, que era una locura, que sólo estuvo un año, pero con esa chica no se podía parar; hasta por

supuesto los más asiduos: Santiago, Xavi, las dos María Josés... Bueno, es que son una maravilla. No tengo palabras suficientes para agradecerles lo bien que me han hecho sentir y que gracias a ellos pues hoy tengo el Graduado, que yo pensé que no me lo iba a sacar nunca. Y por supuesto a mis compañeros, que la verdad es que somos cada uno de una manera, pero a mí me mola ese rollo.

Es una riqueza, sí.

Jordi.- No, posar de relleu que lo del local és una... un inconvenient molt gran i que l'administració no té vergonya. Hombre, perquè un servei com este, jo crec que per a un barri com Natzaret, és fonamental. Perquè la cultura... o apostem per la cultura o sempre estarem en el mateix forat. I això és terrible.

Sí, convivència... per supost.

Vero.- Tiene toda la razón, Jordi.

Rose.- Yo también agradecer a los profes, porque son maravillosos. Me encanta cuando viene aquí. Muchas gracias a ellos. A vosotros vuestro tiempo...

Vero.- También, por hacer público que el cole mola tanto.

Es un placer venir.

Rose.- Y muchas gracias.

Paco.- Ha sigut un plaer.

Vero.- Y, bueno, eso, gracias por hacer público que nuestro cole mola tanto [risses]. Hombre, con el cole de Naza hasta el fin.

Rose.- Porque vienen personas de muy lejos, eh?, a clase.

Vero.- De Zaidía venía una chica también el año pasado.

Paco.- De Benimaclet també vénen.

Vero.- De Beni y tal.

Rose.- Vienen de muchos sitios.

Vero.- Bueno, pues hasta aquí.